

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Beeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitzer Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 70. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hónapra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő március 26

Ingó alapok.

Nagybeeskerek, március 26.

(Dsk) A közös ügyek zárt kapuit, melyeken belül annyi jogos közérdek védelme volt eleddig biztosítva, folyton döngetik. Megnyugvással szolgál konstatálnunk, hogy nem a magyar Botond bárdja hasit e kapun nagy lékeket, hanem a perfid osztrák nemzetiségek harcában kiélesített ujjaita fegyverek.

Ennél fogva az Ausztriával való közjogi és közgazdasági viszonyunk még mindig a levegőben függ s az osztrák belpolitikai zavarok hatásait mi is nagy mértékben érezzük. A magyar országgyűlésen szerencsére egészségesebb viszonyok uralkodnak, mint az osztrák Reichsrathban. Itt most legalább nincs obstrukció. De azért igen lassan halad előre a szükséges dolgok intézése s a legfontosabb reformokra nem marad idő. Az ország nagyon megsínyli ezt fontos közgazdasági érdekeinek háttérbe szorulásában, közállapotainak rendezetlenségében.

A közös kormányok egyetértő terve az, hogy a delegációk ezuttal már májusban ülészenek.

Tehát a magyar országgyűlésnek is meg kell választani a delegációt és pedig még áprilisban. De hogy ezt megtehesse, előbb be kell zárni a mostani ülészakot, mert a fennálló törvény és gyakorlat értelmében a delegáció megválasztása csak egy ülészakra történik. Az ülészakot azonban bezárni nem lehet addig, míg a költségvetést végig nem tárgyalták. A költségvetési tárgyalások lassúsága nem csak azért kelt aggodalmat, mivel ha április végéig nem lesz kész a költségvetés, akkor újabb meghatalmazás szükséges, hanem aggodalmat kelt a májusra tervezett delegációkra való tekintetből is.

Ez az oka az ülések elhatározott meghosszabbításának. Valóban nagyon összetörőnek a teendők s június végéig alig lehetséges a legszükségesebb dolgokat elintézni. Hiszen még újabb magyar kvóta-bizottság-

got is kellett választani, mely tárgyalhasson az osztrákokkal, nem mintha remény volna rá, hogy a majd ismét összehívandó reichsrathban keresztül lehet vinni bármely kvóta-egyezményt, hanem csupán azért, hogy hivatalosan megállapíthassák a „tárgyalások” eredménytelenségét s ezzel meglegyen a jogalap az újabb királyi döntésre. Mert tudvalevőleg a reichsrathot, mely az utóbbi napokban is csinált botrányokat, az osztrák kormány március 17-ikén elnapolta. Csehek, németek nem békültek ki, a reichsrath képviselőházával boldogulni nem lehetett. A kibékülést most Prágában folytatják, a cseh tartománygyűlés ülései alatt az ujoneozási törvényt megszavazták, a delegáció tagjait is megválasztotta a reichsrath. Ez is valami eredmény, hanem kvóta-bizottságra is szükség volna, mert a Felsőház csak az év első felére állapította meg a kvótát, július elsejétől pedig az alkotmányos tényezők döntésére bízta. Mivel a reichsrath majd csak husvét után, vagy májusban gyűléssze, kérdés, hogy elég idő-e a hátralevő két hónap a kvóta-tárgyalásokra.

Ing az alap, melyen fejlődésünk addig biztosítva volt. Nem is kérdés, hogy megdőlése melyik felet rántja meg jobban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az utak részére nyitva van; hűlőgyék részére kedden és pénteken d. u. 8¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Május 14. Tavaszi közgyűlés.

— Az új pénzügyigazgató és a jegyzők. Az ujonnan kinevezett pénzügyigazgatónak, Tóth Istvánnak, nem akarunk eleve hosszánát zengeni, de kötelességünknek tartjuk róla már eleve jelezni azt, a mit róla, a szigor emberéről, épen a jegyzőkkel szemben, akikkel legközvetlenebbül fog érintkezni, megtudtunk. Ez a tudomásunk igen előnyösen tünteti őt fel a jegyzői karral szemben, a mennyiben róla, ki a sopronmegyei jegyzői egyletnek tiszteletbeli tagja, akkor, mikor

17 évi ott működés után a jegyzői kartól megvált, a jegyzői egylet igen meleg hangon bucsuzott el tőle, azt irván az egylet többek között bucsuzó levelében, hogy: „egyike volt a jegyzői kar ama ritka előjáróinak, a ki a kényes törvényes rendszer dacára a jegyzői kar osztatlan szeretetét és becsülését bírta, a ki hivatalos eljárásában a szigort mindig a jóakarattal párosítva alkalmazta s hivatalon kívül nem rideg felelővalója, hanem mint a jegyzők őszinte szívélyes barátja volt s ezáltal míg egyrészt a községek adóügyi közigazgatását a legzsebb rendben tartotta, addig másrészt a jegyzői kart mindig bölcs atyai tanácsccsal, buzdítással s jóakaró pártfogásával támogatta.” Hisszük és reméljük, hogy e viszonyt itt is sikerül neki megteremteni s a mi jegyzői karunk sem fog hátrább maradni az elismerés hangjaiban a soproniaknál.

— Uj közgyám Nagy Kikindán. Nagy Kikinda r. t. város szombaton, Bottka Béla megyei főjegyző elnöklésével tartott közgyűlésében Roesner Imrét választották meg városi közgyámnak.

— A jegyzői tanfolyam köréből. A jegyzői szakiskolánál a Kende Ferenc pénzügyi titkár leköszönésével megüresedett pénzügyigazgatási tanszékre dr. Delimánics Lajos alispán elnökigazgató az 1899/1900. évi XI. évfolyam még hátralevő három hónapjára a beérkezett pályázók közül Laday Kálmán pénzügyi segédtitkárt hivta meg ideiglenesen.

— Sorozás a módosi járásban. Folyó hó 22 én és 23 án tartották meg a sorozást Módoson. Elő lett állítva összesen 651 hadkötelek, ezek közül besoroztak 198-at, visszahelyeztek 223-at, fegyverképtelennek nyilvánítottak 95-öt, — felülvizsgálatra utasítottak 13-at, töröltek 13-at, kórházba szállítottak 3-at, távol maradt 106.

— A munkás-képző és társas-egylet tegnap délután 2 órakor a szokott élénkség mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését. A mult évi működéséről s a pénztár állapotáról szóló jelentést tudomásul vették, ezután megválasztották a tisztikart. Elnök lett Podwin Henrik, alelnök Havlicsek Károly, pénztáros Benó József, I. titkár Maul János, II. titkár Galandauer Arthur, ellenőrök, Unterreiner Nándor, Varga István, választottak ezen kívül 8 választmányi és két póttagot, valamint Homa Kálmánt, az egyesület volt régi elnökét, örökös díszelnöknek választották meg.

A „TORONTÁL” tárcája.

Nagy Zsuzsánna.

A társaságban, éjjel tájban, már a második rumos teánál a szerelmet tárgyalták mindenféle variációban. Mindenkinek volt valami különös története és égett a vágytól, hogy mihamarább elmondhassa s így reá irányuljon főképp a szép asszonyok figyelme. Mert éjjeltájba sajtóságon hatnak a csudálatos szerelmi történetek. Az asszonyok szeme rámered az elbeszélőre, a kinek minden szava bevésődik az ilyenkor már bágyadt lelkekbe. (Ilyenkor legjobb hamarosan elcselezni az asszonynyal.) És minél figyelmesebben hallgat az asszonynép, annál bátrabb, sőt szemtelenebb a férfi. Éjjel után már a szabad szerelemről beszélgetnek. Ki eskette meg az ősidők szerelmes páriait? Senki. Es ihol itt vagyunk. Egy egy erkölcsi nihilista hang vegyült a vitába. Minek a pap? Minek a ceremónia? Változtathat az valamit az érzéseken? A kit nem szeretünk ma, nem szeretjük holnap sem az esküvő után, a kit pedig szeretünk, szeretjük mindenféle viszonyok között. A mennyi erkölcsi erő rejlik ebben a szertartásban, ugyanannyi erkölcselenség is van benne.

Ha a pár szereti egymást, akkor rendben van minden, de ha nem szeretik egymást, akkor a házasság bűnös viszony, mely sirig tartó hazugságon alapszik.

Éjjel után jól esik bolondokat beszélni, de a társaság egyik-másik filozofusát mégis fölgerjesztették ezek a nézetek és szenvedélyesen vitatták, hogy a házasságkötésnél a szertartás elengedhetetlen szükség. Ha nem szükséges Pétereknek, a Pálok ezreinek érdekében hódolnunk kell a szokásnak. Becsületből, emberszeretettel. E nézetek védelmére az asztalfőn ülő havas fejű fiskális elmondta a következő esetet:

„Pár év előtt gyakorló ügyvéd koromban volt egy percesomban Nagy Zsuzsánna contra Faragó János. Nagy Zsuzsánna jóval tul volt a bimbókoron, ugy a barminchatodik tavaszban járkálhatott már, Faragó Jánosra pedig, mint a hogy ő maga állította, negyvenegy esztendeje süttött már az isten napja.

Az asszony mosónő volt, az ember pedig favágó. Ugy kerültek össze, hogy az ember meleg étel után vágyott és azt is restelte, hogy nincs a ki mosson rá, az asszonynak meg az volt a vágya, ha találna valakikre, a ki segítene neki kenyeret keresni. Nagy Zsuzsánának ugyanis két kis leánykája iskolasorban volt s mivel állítólag uri vér volt bennük, „mást” szeretett volna belőlük nevelni, minthogy anyjuk véleménye szerint nem mosónőnek születtek. A mikor tehát embert vett maga mellé, nem kedvtelésből cselekedte ezt, nem Faragó Jánosért, hanem gyermekeiért kötötte meg a viszonyt. Restelkedett is egy kicsit a dolgon.

Mert azelőtt özvegyasszony léteire mindenfelé tisztességben részesült a szomszédok részéről és most ime ő rá is ujjal mutatnak, ő róla is elmondják, hogy olyan emberrel állt össze, a kitől nem várható jót, mert a hites asszonyát is elkergette.

Faragó kedvében járt az asszonynak, a mint mondani szokták, még a „csillagot is majd lehuzta volna érte az égről.” Minden keresményét hazahordta az asszonynak. Keveset dohányzott és nem ivott. Az asszony két leányát pedig szerette, mondhatni becézte. Faragott nekik játékot, apró edényeket, kanalakat s kis kerek széket, télen pedig szánkát. A leányok ragaszkodtak is hozzá, mint a tulajdon édes apjukhoz.

Egy napon Nagy Zsuzsánának szomoruan jött haza. A szemét vörösré sirta és csak sok faggatásra mondta el, hogy mi a baja, hogy a mosókonyhában összepörölt egy asszonynyal és az a szemébe vágta:

— Coki az ilyen asszonynak, a ki bagolyhiten él.

Hiába hivatkozott arra, hogy hites ura volt, a kitől két jó gyermek származott, az asszony egyre szórta felé a gorombaságokat. A szegény most égeti a lelkét. A két gyermeke nem tudja megvigasztalni. Látni nem akarja őket, mert csak azt juttatják eszébe, hogy szegényt hozott rájuk, a kiket pedig magánál is különbeknek akart nevelni.

Faragó Jánost megillette a siró asszony bánata. Meg is vigasztalta:

— A nagybecskereki polgári dalárda tegnap délután 3 órakor tartotta dr. Grandjean József polgármester, díszelnök, elnöklete alatt rendes évi közgyűlést a Rózsa szállóban, mely a szép számmal megjelent tagok érdeklődése mellett folyt le. A szokásos évi jelentések után megválasztották a tisztikart. Elnök lett Steyer István, alelnök Herrmann Gusztáv, titkár Pfeiffer Tivadar, pénztáros Schneller Ede, irattárnok Dormuth Antal, karnagy Nocker János, választmányi tagok: Ambrózy István, Kovács Ignác, Jung Jakab, Schönborn Károly, Szabó Lajos, Paulus Mihály, Delfel Gáspár, Baaden J. L.; felügyelő bizottsági tagok Szöllőssy Károly, Streff Mátyás, Mayer Lipót.

— A nagybecskereki kerületi betegsegélyző pénztár tegnap délután 2 órakor tartotta rendes évi közgyűlést Szöllőssy Károly elnöklésével. Az évi jelentésből kitűnik, hogy a pénztár a múlt év folyamán 13.247 korona 92 fillért fordított segélyezésre. Az igazgatóság rendes tagjait megválasztották Erdődy Márton, Hiller László, Molnár Lőrincet a munkaadók, Dormuth Antalt, Prohászka Jánost, ifj. Kaufmann Zeigát, Varga Józsefet az alkalmazottak részéről; póttagok lettek: Reber Ferenc, Kurländer Imre, Balog Károly és Szabó Lajos. A felügyelő bizottság tagjai: Wingler Ferenc, Huber Gusztáv a munkaadók, Lambrecht Frigyes, Gercz Antal, Nietsche Weinbold, Dippong Fülöp az alkalmazottak részéről.

— Fényes esküvő Szegedről írják: Fényes esküvő volt szombaton a lutheránus templomban és előzőleg házassági frigykötés a polgári anyakönyvvezető előtt. *Wiszkidenszky Géza* nyugalmazott honvédehuszár főhadnagy, torontáli ármentesítő társulati titkár lépett házasságra Hoffmann Eugénia kisasszonnyal, Hoffmann Géza nyugalmazott honvédehadnagy leányával. A fényes esküvőn, mint tanuk Bagary Pál nyugalmazott uradalmi igazgató és Leitner Károly fiúmei közötti raktárigazgató voltak jelen.

— A szabadfalui emlékoszlop. A szabadságharc egyik emlékezeses momentumát, Bem táborozását Szabadfalu alatt, a hol Petőfit őrnagygyá léptette elő, Temesvár lelkes közönségének áldozatkészségéből megörökítő emlékoszlop díszes környezetben fogja a nagy napok dicső tettét hirdetni. Szabadfalu község hazafias lakossága ugyanis elhatározta, hogy az emlékoszlop körül három hold földet ajándékoz arra a célra, hogy az parkká alakítsák át.

— Bécsi diák és magyar szerkesztő. Az egész magyar sajtót bejárta az a szomorú hír, hogy két délvidéki diák, ki a bécsi egyetemet hallgatja, felhívást bocsátott ki, melyben elmondják, hogy ők az erdélyi szászokkal kezelt fogva meg akarják menteni a magyarországi németeket az elnemzetlenedéstől, a német kultúrát terjeszteni kívánják Magyarországon, német nyelvű iskolákat kívánják felállítani a meglevőket segíteni stb. Kérnek „pénzt, pénzt és ismét pénzt.“ A többi magyar lapokon kívül a Versecen megjelenő „Délvidék“ is kemény szavakkal ítélte el a fiatal emberek hazafiatlanságát. Az egyik diák, *Wettl Adolfa* „Délvidék“ szerkesztőjének goromba levelet írt, melynek végén megüzeni a szerkesztőnek, hogy amennyiben nem vonja vissza a sértést, ezért meg fogja verni. A lap szerkesztője *Perjessy Lajos*, főreáliskolai tanár, ki véletlenül *Wettlnek* hat éven keresztül tanára is volt,

— Vasárnap megesküszünk, ne sirj hát Zsuzsi. Még vasárnap kezdedben lesz a levél és megmutathatod akárkinek.

— Ne hitegessen kelmed. Hogy esküdhetsz meg, mikor még az első asszonytól sem vált el?

— Nem hitegetlek Zsuzsa. Csak a mondó vagyok, hogy süssél, főzzél vasárnapra; aztán hívd meg vasorára a komákat, meg a két jó szomszédunkat.

Zsuzsanna hitetlenkedett még egy darabig, de azért szót fogadott és süttött, főzött, úgy, hogy vasárnap este olyan vacsorát tált, hogy még a püspök is megnyalhatta volna mind a tíz ujját. Vacsorázás közben felállt Faragó János, kihúsa a zsebéből két írást, ünnepélyesen megköszönte a torkát és fennhangon olvasni kezdte:

En Faragó János esküszöm az élő Istenre, hogy Nagy Zsuzsanna asszonyt soha, de soha el nem hagyom és vele szenvedek és örülök mindenféle bu és bajban koporsóm zártig. Mivel tudvalevő, hogy az emberi teremtésben időnkint gonoszság és hamisság is lakozik és tudvalevő: hogy az emberi szeretet is változik, sőt megfordul, és fogadom és esküszöm az élő Istenre, még akkor is, ha úgy lehet, hogy már nem tudom szeretni, ezen írást közt hozzá és int örökké a hűségre és türelemre. Hitesem helyett hitesemnek tekintem Nagy Zsuzsannát, a két gyermeket pedig nevezetű Julcsát és nevezetű Erzsókot gyermekemül fogadom, fentartásukról gondoskodom, halálom után pedig őket illeti minden szerzeményem. Kelt stb. Faragó János s. k.

bár mennyire is sajnálta a fiatal embernek elvévelődését, kénytelen volt ezt a kinos ügyet az egyedüli kompetens fórum, a büntető járásbíró elé vinni. Szombaton volt a tárgyalás, melyről a következő tudósítást vesszük: *Wettl* 22 éves bécsi technikus a tárgyalás elhalasztását kérte s midőn a bíró felhívta, hogy válasszon ügyvédet a jelenlévők közül, ő nem választott. Vádlott vonakodott magyarul beszélni, azt hozván fel, hogy ő nem tud jól magyarul, midőn a bíró felemlítette, hogy hiszen érettségét itt e hazában tett, — mégis megmaradt azon állítása mellett, hogy nem tud magyarul és tolmácsolni kellett az elmondottakat. A veszélyes fenyegetés büncselekménye ügyében a bíróság elejtette a vádat. Vádlottat becsületsértés vétsége miatt 200 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra ítélték el. *Perjessy* megnyugodott az ítéletben, *Wettl* felebbezést jelentett be. A tárgyalás élénk érdeklődés mellett folyt le.

— Talált hullát. Az Engel-féle fatelep mellett elfolyó Béga mederben az eddig ott álló tutajok eltávolítottán, ma reggel egy női hullát került felszínre. A hullát kiemelték és a boncoló szobába szállították, ahol csakhamar megállapították, hogy a hulla *Fischer Erzsébet* szécsányi illetőségű szolgáló leányé, akiről még annak idején megirtuk, hogy január 24-én szolgálatadójának, *Láng Antalnak* lakásáról eltűnt. A felozlásnak induló hullát igazolja, hogy még a jelzett időben lett öngyilkossá az amugy is buskomor leány és azóta mindig a vízben feküdt. A hullát bár többben fölismerték s benne az eltűnt cselédeleányt, délutánig nem boncolják föl, hogy táviratilag meg hívott szülői is agnoszkálhassák.

— Apróság a muzslyai csendéletből. A következőket írják lapunknak *Muzslyáról*: Apróságoknak ugyan elég kicsi eseményke a napi krónika helyi világának szenzációiból, de minden esetre humoros tájékoztatóul szolgálhat a jövőben s elvégre is épületes dolog a megszívlelésre. Régi, öreg hiba, hogy saját keserű csalódásai folytán tanulja meg csak a magyar ember az élet filozófiáját s e gyengeséget aztán lelketlen módon használják ki korunk szédelgő világának léha álapostolái. Egész légiószámra árasztják el ilyenén jó madarak közönségeket, hol aztán a pénzkerítés minden kigondolható raffineriájával fölkenve, a legkülönfélébb megbízatás álcája alatt rabolják el szegény, tudatlan népünk nehez verekjéssel szerzett filléreit. E megtisztelő látogatásokban, mint látszik, különösen az utóbbi időben, muzslyatelepi atyánkfiai is bőségesen részesülnek. Alig pár héttel ezelőtt telepgyűjtési ügyben operált egy gyöngye e jó virág-száznak, most a napokban pedig aranygyűrűkre csekélyebb zálogkölcsonöket vett fel egy másik hasonló vészmadár. Alaposan lépre mentek a többek közt *H. J.* és *K. A.* Előbbi kompetens tisztességével könnyen összeférhetőnek tartotta a gyűrűhordást, három darab gyűrűért 6. koronákkal ment bele kölcsön címén a vásárba ama titkos örömmel, hogy a kiváltás ugyis in aeternum késni fog. A másik pedig biztosítani óhajtván maga részére a jó újleletet, 5 koronáért megvásárolta a neki fölajánlott 1 drb arany gyűrűt. Kérdéses gyűrűk természetesen érték nélküli utánzatok voltak. Sajnálatos dolgok ezek annyival is inkább, mert a tavasz

Körülbelül hasonlóképpen szövegezte meg a másik írást is, a melyben pedig Nagy Zsuzsanna fogadkozott, hogy hites urának tekintti Faragó Jánost és kész vele megosztani az élet bajait.

A szomszédok tanuskodtak, hogy az írástokat felolvasták, elfogadták és kicserélték. Faragó János ezután ünnepélyesen megölelte Nagy Zsuzsannát, a ki e naptól kezdve, mintha csak kicserélték volna, ismét fenhordta a fejét, vasárnap ismét feltöltötte az ünnepelőjét és az emberével és a két leányával együtt ment a templomba.

Nagy Zsuzsanna nem tartott továbbra oly megsegényítőnek a helyzetet, mint azelőtt. Most már nem panaszkodott, nem nyugtalankodott és kételkedett többé. Es Faragó János is úgy érezte, hogy „több joga van az asszonyhoz, mint azelőtt volt.“

Az öreg ur befejezte a történetet. — Nincs tovább, — ugymond — még azonban annyit tudok, ha az érdekes pár összepörölt, az esküveléből ráolvasták egymásra, hogy mit fogadtak egymásnak.

A társaság tagjai kíváncsian kérdezték: Mi ebben a történetben a tanulság?

Az öreg ur kurtán felelt: — A tanulság az, hogy a szerelmet nem tartják elég kapocsnak az együttélésre még a legműveletlenebb emberek sem.

Ujlaki Antal.

első hónapjaiban különben is szigorú anyagi viszonyok közt vergődik a szegény munkásnép s ezért jó lenne talán, ha derék rendőrkapitányunk megszokott tapintatosságával utána nyulna — alkalmasint városunkból vendégszereplésre kiránduló — efajta s mindenesetre kétes ekzisztenciáknak.

— **Állatbetegségek.** Sándorházán a marha állományban fellépett a lépfene, Törökbecsén a lovak közt a takonykór, a Porgányhoz tartozó Sándormajorban pedig a sertésvész, miéért is a felsorolt községeket zár alá vették.

Színház és irodalom.

Műsor:

Hétfő: A bolond.
Kedd: Családi örömök.

* **Az asszony regement.** Van-e igaz magyar hazafi, ki ne ismerné a „Frauenbataillon“-t, melyben a fess Carola és az azóta jobb hazába költözött Móni Mandl legszebb diadalait aratta? Nincs sem a Kárpátok alján, sem a Béga tájkán. S mert annyi édes emlék fűződik ehhez a snajdig darabhoz, nagy hatást kellett keltenie magyar nyelven is. Persze hálásabb dolog a nagy színpadokon, ahol a „jó növési“ lányok seregét (a kis hirdetésekben toborozták őket össze) állítják a színpadra, de azért Szalkay is meg lehet elégedve a szombati est sikerével. A darab középpontja, mint ismeretes, *Eszaki Emilia*, egy Variété-színház primadonnája, ki a boszniai okupáció alkalmával az egész társulatot leviszi a Balkánra, hogy rátaláljon az ő kedves kapitányára. Ezt a primadonnát *Szalóczy Irén* sok sikkel és az ő pezsgő temperamentumának egész tűzével játszotta. Remek táncát percekig tapsolta a közönség, a csárdást pláne meg is ujratták. *Holéczy Ilona* korának legfessőbb reporterre. Megjelenése alkalmával zajos óvációkban részesítették még azok is, kik egyébként nem rajongnak az újságírókért. *Krémer* pompás alakot csinált az igazgatóból, *Kovács* az éhes színházi szolga szerepében kacagtatta meg a közönséget, ellenben *Déri* egészen elejtette a *Móni Mandl* hálás szerepét. *Rosenzweig* zenéje igen szép, úgy hogy szinte sajnáltuk, miéért nem hallottunk belőle többet.

* **A csipkerózsa.** Tegnap délután a kicsinyeknek kedveskedett Szalkay, kik szép számmal jelentek meg, hogy sokat tapsoljanak a bájos királyleánynak, kit *Holéczy Ilona* személyesített igen kedvesen.

* **A geleji kis király.** Rosszul esik elmondani, de *Géczy István* sehogya se valósítja meg azokat a reményeket, melyeket a Gyimesi vadvirág óta az ő irodalmi tevékenységéhez fűzött a magyar közönség. A tegnap előadott népszínműben is úgy beszélnek az emberek, ahogy magyar paraszt még sohasem diskurált, s egyik alakja valószínűleg mint a másik. A cselekmény maga elég érdekes, a szerző pláne beleviszi az agrárszocializmust is, de nem elég egységes, a legtöbb dolog nincs motiválva, úgyhogy mindannyiszor örülünk, ha megjelennek az epizódalakok a színpadon, mert ezek legalább törölmetszett paraszt alakok, kik jó kedvükben úgy tesznek-vesznek, ahogy a paraszt szokott. Az előadás igen jó volt. *Kalmárnak* *Terdí Imre* szerepében igen hálás feladat jutott, melyet a legdicséretesebb módon töltött be. *Réthy Lina* szépen énekelte dalait, *Pálfi Mariska* pedig kedvesen mókázott mint *Zsófia*. *Szepessy Gusztáv* komolyan és méltóságteljesen játszotta az öreg Pétert, *Krémer* pedig a szociálistát ruházta fel néhány találó vonással. Kevésbé hálás szerepeiket igen jól látták el: *Szentmiklóssy* (*Novák János*), *Déri Béla* (*Barna Miklós*) és *Borsitzky Ilona* (*Nehéz*).

* **Színészet a megyében.** Nagyszentmiklósról írják, hogy a nyári szezonra Szalkay Lajos jelenleg Nagybecskereken működő társulata kapta meg a színházat

Pancsováról jelentik: *Bokody* jól szervezett társulatának városunkban bizony egy cseppet sem megy fényesen a sorja. A sokszor üres házakon kívül bizonyítja ezt az a kérés is, melyet a Gromon-egyesülethez és Társaskörhöz nyújtott be, hogy a kérés értelmében támogassák ügyét a miniszternél, kihez segélyért folyamodott. Számadása szerint eddig Pancsován 500 frt vesztesége van. Hát biz ez elég szomorú, hanem még sokkal szomorúbb az, hogy azok a jómódu polgárok a művészetet nem szeretik. Legutóbb

szinre kerültek: Kornevillei harangok, Nagyzás hóbertjai, Nagymama, Szulamith, Czigánybáró, Egy szegény ifju története.

*** A lugosi színügymolító-egyesület.** Pogány Károly főispán elnöke alatt a mult héten ülést tartott, melynek tárgya volt a jövő 1900/1901. évi színzövetkezet színházaira a pályázat ki- hirdetése. A szövetkezet várcsai egyértelműleg hozzájárultak ahhoz, hogy nyilvános pályázat irassék ki. Hiszszük, hogy a délvidéki szini- szövetkezet városaira oly szinigazgatók fognak pályázni, kik mindenben kielégítő társulattal és színházi műsorral rendelkeznek. A színházi pályázat a következő: „Délvidéki színügymolító-egyesülettől.” Színházi pályázat. A dél- vidéki szini szövetkezet Fehértemplom, Karán- sebes, Lugos, Oravicza, Orsova, Versecz vá- rosok színházaira ezennel pályázatot hirdet. A színévad 1900. évi október hó 1-én veszi kez- detét és tart 1901. évi virágvasárnapig. A megválasztott szinigazgató részére bérlet biz- tosítottatik s segélyezésben részesül. A meg- előző évek bérletösszegei átlag körülbelül 12000 koronát tettek ki évenként, a különböző forrá- sokból nyert készpénzbeli segély pedig 5000 koronát. A pályázati kérvények f. évi március hó 30-ig a lugosi színügymolító-egyesület titkárához (Issekutz Aurel vármegyei főjegyzőhöz, Lugoson) küldendők, a kitől egyuttal a közelebbi feltételek és felvilágosítások megtudhatók. Lu- goson, 1900. évi március hó 12-én Pogány Károly e. elnök. Issekutz Aurel e. titkár.

*** Párisi Divat.** Az idén, mikor még Páris a szokottnál is inkább központja lesz a világnak, a kiállításnál fogva s mikor a párisi szabók a szokottnál is szebb, eredetibb dolgokat teremte- nek, igen érdekes a hölgyközönségnek azt tud- nis, milyen lapban látja mind együtt azon bá- mulatos szépségű mintaruhák ábráit, melyek Pá- ris első műtermében készülnek. Ez a lap a Párisi Divat, melynek az első francia cégek küldik el mintaruháik fényképmásolatait. S a magyar hölgyközönség nemcsak az ábrákat kapja meg, de olyan szabásmintákat, s olyan magya- rázatokat kap a lapban, hogy azok nyomán otthon is ugy készítheti el ruháit, mintha Páris- ban varratta volna. Az anyagok jutányos beszer- zésében aszerkesztőség tanácsadói, közbenjárásával is mindenkor segítségére van olvasóinak. A lap többi terét a kézimunka, a háztartás, a lakás- berendezés, társadalmi szokások, kozmetika, egészség, fővárosi élet, konyha stb. köréből vett cikkek töltik be, lehetővé téve a vidéki olvasó- nak is azt, hogy mind e dolgokban a fővárosi fejlettség színvonalán álljanak, még pedig hason- lithatatlanul kevesebb költségekkel, mint azt ti- lönben tehetnék. — A lap szabásminta és szineskép mellékletei is e célt szolgálják; ezeken kívül egész ivnyi regény is van mellékelve minden számhoz. A „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyed évre 4 kor. A „Pesti Hirlap”-al együtt egész évre 36 kor., fél évre 18 kor., negyedévre 9 kor. Mutatvány- számot készséggel küld a kiadóhivatal.

*** A Pesti Hirlap** valóságos irodalmi esemény- nyel kezdte az újévet s azzal is zárja az első negyedévet, — Gárdonyi Géza ötkötetes nagy történeti regénye ez: Az egri csillagok, mely a lapban most ér véget. Oly rendkívüli érdeklő- dést, oly általános tetszést csak kevés mű ara- tott még a magyar olvasóközönségnél, mint a kitűnő író ez első nagyszabású regénye. A második negyede azonban már újabb irodalmi eseményt jelent be a Pesti Hirlap: Mikszáth Kálmán új nagy elbeszélését, melynek közlését a közeli napokban kezdi meg. Az már régi ismert tény, hogy a Pesti Hirlap ad legtöbb és legváltozatosabb olvasmányt a napi események megbeszélésén kívül; ad előfizetőinek különféle kedvezményeket: évenként nagy naptárt, havon- kint kis jegyzéknaplót, diszes divatlapot féláron s mégis most újabb kedvezményt is tart fenn, de már csak leghivebb, legkitartóbb előfizetőinek; azt már csak azok kaphatják meg, akik meg- szakítás nélkül egész éven át előfizetői maradnak a lapnak. Ezért is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e páratlanul álló, nagy magyar napi- lapot, melynek előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona; s a Párisi Divat című hetenkint megjelenő diszes kiállítású divatlapot negyedévre 9 korona. Kiadóhivatal: Budapest, V., Váci-körút 78.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekről.

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályá- udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsovára: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nkbnvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; dél- után 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályá- udvarról:

Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 23 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; dél- után 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 óra kor.

Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nkbnvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; dél- előtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 03 p.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 26-án.

Budapest, március 26. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház mai ülésében a honvédelmi tárca költségvetését teljesen letárgyalták. Az általános vitában Kom- játhy Béla és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, a részletes vitában Pichler Győző és báró Fejérváry miniszter vettek részt. A Ház ezután a tárcát ugy általánosságban mint részleteiben elfogadta. Holnap a pénzügyi tárca költségtetésének tárgyalását kezdik meg.

A delegációk összehívása.

Budapest, március 26. (A „Torontál” ered. táv.) A „Magyar Távirati Iroda” híradata szerint a delegációkat május első felére fogják összehívni.

Szél Kálmán a királynál.

Budapest, márc. 26. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből jelentik: Szél Kálmán miniszterelnököt tegnap a király ötnegyed óráig tartó magánkihallgatáson fogadta, melyen a miniszterelnök a folyó ügyek- ről tett előterjesztést. Ezután Goluchovskyyal tanácskozott. A délután folyamán meg- látogatta Körber miniszterelnök, akivel hosszasan értekezett. Az éjjeli vonattal a miniszterelnök visszautazott Budapestre.

Új választások.

Budapest, márc 26. (A „Torontál” ered. táv.) A Nemzeti Újság állítólag megbiz- ható forrásból jelenti, hogy az új képviselő- választásokat még a nyáron megtartják. Ez a hír legalább is még korai, a mennyiben illetékes helyen mit sem tudnak róla.

Ügyvédek panasza.

Budapest, február 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti ügyvédi kamara tegnapi közgyűlésén sok panasz hangzott föl; a többi közt felpanaszolták, hogy az ügyvédnek ma sincs tekintélye, tulsokan vannak, az ügyvéd képviselőik állásukat csak arra használják föl, hogy maguknak reklámot csináljanak.

A transzváli háboru.

Budapest, márc. 26. (A „Torontál” eredeti táv.) Norvalspontból jelentik: A burghereket az angolok esküttételre szólí- tották föl, mely szerint többé nem fognak

fegyvert az angolok ellen. Az esküt sokan letették.

Budapest, márc 26. (A „Torontál” ered. táv.) Rouxvilleből jelentik: Divier bur tábornok erős sereggel és 15 ágyúval Ladybrandtól északra vonult.

Budapest, márc. 27. (A „Torontál” ered. táv.) Kimberleyből sürgönyzik: Az angol lovasság tényleg benyomult transz- váli területre és eljártott Kriszdaniától északra mintegy tizenyole mértföldnyire.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900 március 26

A készárutizlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.80	7.45	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.65	80	7.85	8.10
Pestvidéki	„	76	7.25	7.45	80	7.85	8.—
Bácskai	„	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—

		kilo		50 kilogr. ára	
		70-72	80	80	80
Roze	uj	elsőrendű	6.25	6.85	6.85
„	„	másodrendű	—	6.10	6.20
Árpa	„	takarmány	60-62	5.65	5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45	5.55
„	„	sörtőzésre való	64-66	0.—	0.—
Zab	„	„	39-41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	5.25	5.45
„	„	másnemű	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Erős kínálat mellett gyöngé kereslet és még gyöngébb vétel- kedv. Az árak szilárdak. Kötetett:

Buza 1900 áprilisra	7.49—7.50
Buza 1900. szept-re	7.69—7.70
Roze áprilisra	6.34—6.35
Zab áprilisra	4.92—4.93
Tengeri 1900. májusra	5.28—5.29

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, hétfő, 1900. március 26-án.

Leszállított helyárrakkal:

A bolond.

Nagy operette 3 felv. Irta: Rákosi Jenő. Zenéjét szerlette: Szabados Béla.

S z e m é l y e k :

Dollí urfi	—	Szentmiklóssy B.
Pimpó, kormáros	—	Szepessy Gusztáv
Piroska	} leányai	Erdei Boriska
Kékike		Pálfi Mariska
Fehérke	—	Arday Vilma
Elakk	—	Sz. Nagy Imre
Böngör	—	Deéry Béla
Csudamér	—	Virágh Ferenc
Dirigó, sekrestyés	—	Krémer Sándor
Bimbó	} csavargó bohócok	Kovács Sándor
Bimbó		Réthy Lina
Juczi	—	Deéry Béláné
Csapos	—	Csillag Benő

Apródok. Udvaroncok. Bucsusok. Vén asszonyok. Lányok. Legények Történi Erdélyben a mult században.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap kedden, március 27-én itt először:

Családi örömök. (Vigjáték.)

Hirdetések.

Hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizott- sága Nyerő községe képviselőtestületének artézi-kut furása tárgyában hozott határo- zatát jóváhagyta

Felhivataknak a kut furására vállalko- zók, hogy írásbeli ajánlataikat április 10-ig alólírott előljárásnál nyujtsák be.

Nyerőn, 1900. március hó 20-án.

284—3.3

Nyerő község előljárásága.

Torontálmegye Szerb-Ellemér községétől.

Hirdetmény.

Szerb Ellemér község urbéri határának vadászati joga 6 évre a folyó évi április hó 19-én d. u. 3 órakor Szerb-Ellemér köz- ségházában nyilvános árverésen haszon- bérbe fog adatni.

Feltételek a jegyzői hivatalban a hi- vatalos órák alatt megtekinthetők.

Szerb Elleméren, 1900. évi március hó 22-én.

Kvatsák, jegyző.

295—3.1

Mihajlov, bíró.

Pályázati hirdetmény.

Alant írott az igazgatásom alatti torontalmegyei jegyzői szaktanfolyamnál, leköszönés lolytán, megüresedett pénzügyigazgatási tanszék betöltésére, az intézeti alapszabályok 6. §. alapján, pályázatot hirdetek.

Ezen tanszéken a következő tárgyak tanítandók: pénzügytan, a nemzetgazdaságtan általános elvei, az államszámvitel tan rövid ismertetése, a pénzügyi jog (és pedig a pénzügyigazgatás szervezete, egyeneseadók, díjak, illetékek, egyedáruság, közvetett adók; a közadók kezelése stb.) és az utadók az e körüli eljárás.

A heti előadási órák száma: 3.

Ezen előadói állással 1200 korona tiszteletdíj jár, de a mely, ha az intézet jövedelmi forrásai ennek szolgáltatására kellő fedezetet nem nyújtanak, esetleg lejjebb szállítható.

Az ezen előadói állásra, az intézeti alapszabályok 7. §-a szerint, bélyegtelen beadvánnyal csak oly egyének pályázhatnak, a kik ügyvédi oklevél, vagy jog vagy államtudományi tudorság, vagy jog és államtudományi államvizgáról szóló, vagy végre az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. alapján nyert jegyzői oklevél birtokában vannak és igazolni tudják azt, hogy vagy mint állami s törvényhatósági közigazgatási tisztviselő, vagy mint bíró, ügyvéd, vagy mint jogtanár avagy mint községi jegyző öt év óta tényleg alkalmazva van.

Pályázati határidő 1900 évi április hó 30-ig terjed; a beadványok hozzám címezve, az iskola igazgatósági irodájába (Nagy-Becskek Merczy-utca 7. szám) adandók be. A később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Megjegyezni kívánom, hogy az állás — ha az illeti kineveztetett — végleges, de tekintettel a jelen tanévnek előhaladott voltára, fentartom magamnak azt a jogot, hogy a jelentkezők közül egyet e tanévre ideiglenesen meghivassak, anélkül, hogy e meghívásból végleges kinevezésére jogot formálhatna, avagy a rendes tiszteletdíjra igényt tarthatna, hanem tiszteletdíjáról feladata bevégeztével fogok gondoskodni.

Nagy-Becskek, 1900. évi március hó 19-én.

Dr. Dellimanics.

alispán,
mint a tanfolyam igazgatója.

Arlejtési hirdetmény.

Rudolfsnád község képviselő-testülete egy ártézi kutatás elhatározván, ezen munkálat biztosítása céljából az arlejtés ezennel kiíratik, melynek határidejétől 1900. évi április hó 7-ére azzal tüzetik ki, hogy az írásbeli ajánlatok a kitűzött időre beadhatók.

Az ajánlatban körülményesen kifejtendő, milyen módon és milyen árban szándékozik vállalkozó a kutat megfurni.

Rudolfsnádon, 1900. évi március hó.

A községi előjárás.

Torontalmegye Szerb-Ellemér községétől.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy Szerb Ellemér községnek mintegy 640, esetleg 524 hold urbéri legelőjén a marhalegeltetési díjszedési jog ez évre Szerb-Ellemér községében f. évi április hó 12-én d. e. 9 órakor nyilván árverésen haszonbérbe fog adni.

Árverelni szándékozik arra meghívottnak azzal, hogy a feltételek a jegyzői irodában betekinthetők.

Szerb Elleméren, 1900. évi március hó 22-én.

Kvatsák,
jegyző.

Mihajlov,
bíró.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezenel közírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. jár. bíróságnak 1900. évi V. 218 sz. végzése folytán Kormendi Gyula dr. budapesti ügyvéd által képviselt Lövy K. Károly cég feiperes részére Beer Jakab kereskedő alperes ellen 242 kor. 72 fill. követelés s ár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 985 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. jár. bíróság 1900. évi V. 218/2. sz. végzésével a további eljárás elrendelgetvén, fannak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagy-Becskekben az adós üzletében leendő megtartására határidőül 1900. évi március hó 30 napjának délelőtt 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt férfi és női ruhanevel, szűcsárkák a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeik az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi március hó 14. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Torontalmegye Német-Párdány községe.

Hirdetmény.

Német-Párdány község földbirtokosai a községi határ minden egyes részletének kataszter szerinti felmérését s azután a birtoknak karókkal való megjelölését határozták el. A felméréndő terület mintegy 2700 holdból és 2000 részletből áll. A karókat a birtokosok fogják saját költségükön előállítani.

Felkéretnek ezen munkára vállalkozó földmérnök urak, hogy ajánlataikat legkésőbb folyó évi április hó 20-ig Német-Párdány község előjáróságának küldjék meg.

Kelt Német-Párdányban, 1900. évi március hó 25-én.

Stassik János,
jegyző.

Nági Miklós,
bíró.

Költő tojás.

Fajtszta fekete Langshan tojások drbjá 30 fill.
„ kendermagos Plymouth Rocks „ 30 „
„ fekete Minorka „ 40 „

Megrendelésre költetek, 6 hetes csirkéket bármely fajból drbját egy koronáért szállítok. Csomagolás önköltségen.

Előjegyzéseket elfogadok április havi fizetésre nagy Yorkshirei kan és mongolicza kocza utáni keresztezésből származó malaczkokra. Ára 6 hetes korában darabonként 12 korona.

Szenes Ferenc

urad. számtartó

Szerb Itteben.

Tenyészbika eladás.

Nagyméltóságú gróf Karátsonyi Jenő ur bánlakai hitbizományi uradalma magyar fajta törzsgulyájából származó

**4 drb 3 éves bika,
15 drb 2 éves bika
eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad az

Uradalmi tisztartóság

Bánlakon.

Egy használt Ruszton Proctor-féle 10 es

cséplőgarnitúra,

egy Kühne féle 13 as

S O R V E T Ő,

két darab

csöves tengeri daráló,

egy kézi daráló,

külön-külön is eladó.

Cim a kiadóban.

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizellia-part (Telefon 89. sz.)

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.